
Dobešova reforma vysokých škol

Dobešova reforma vysokých škol

23.1.2012 18:10 ČRo 6 Zpráva, autor: Petr HARTMAN, moderátor

Dnešní jednání ministra školství Josefa Dobeše s předsedy akademických senátů českých veřejných vysokých škol skončilo krachem. Vysoké školy chtějí, aby Dobeš nejdříve stáhl připravované reformní zákony. Ten to ale odmítá. Dosavadní počínání ministra komentuje Karel Hviždala.

Karel HVÍŽDALA, redaktor

Josef Dobeš je nejlepší hrobař českého školství, protože i kdyby jeho úmysly byly počestné, není osobnostně uzpůsobený k výkonu jakékoliv vyšší funkce ve státní správě, protože neumí komunikovat ani s podřízenými, ani s veřejností, i když je snad skoro všem jasné, že naše školství se reformovat musí. Neschopnost komunikace potvrdil Josef Dobeš naposled v televizi 20. ledna 2012 v Show Jana Krause, kde řekl: "Když se naseru, tak se zatnu a nehnou se mnou." Šíří hysterii, nejistotu a nervozitu do systému školství na všech úrovních, včetně regionálního školství, jehož reforma nemá zpracované dopady na jednotlivé regiony, podléhá zřejmě zájmům lobbistů, což bytostně ohrožuje, použijí-li módní slovo, národní zájmy České republiky. Nehledě na to, že Česká republika by mohla kvůli jeho špatnému vedení školství přijít o část z 46 milionů eur z evropských fondů na rozvoj vzdělávání, jak nás varovali z Bruselu a za viníka označili právě Josefa Dobeše. Na postu vedení evropských fondů se za jeho vedení již vystřídal pět manažerů a koncem minulého týdne ho opustil po protestu studentů Karlovy univerzity i šéf odboru vysokých škol, vysoce erudovaný právník Jiří Nantl, který měl vypracovat paragrafové znění nových zákonů. Na funkci náměstka pro vysoké školy se jen za poslední půlrok vystřídali tři lidé. Podle Petra Gazdíka z TOP 09 vyhodil ministr Dobeš i 90 milionů, určených na reformu vysokých škol, aniž využil obrovského aparátu ministerstva a vše měl na starosti tým jednoho kvestora. Tím vzbuzuje u občanů čím dál tím větší podezření, že plní spíš úkoly Víta Bárty, který vstoupil do politiky, aby pro svou firmu ABL a své zájmy dokázal odčerpat co nejvíc peněz, jak se zjistilo loni zjara, kdy byly zveřejněny strategické dokumenty Věcí veřejných z října 2008. Poprvé se hlasitě proti chystané reformě vysokých škol postavili studenti i jejich kantoři ve čtvrtek 19. ledna 2012, kteří protestovali v aule Právnické fakulty Karlovy univerzity. Důvodem protestu bylo hlavně to, že ministerstvo s představiteli vysokých škol nový zákon neprojednalo a ignorovalo je, ač snižuje jejich autonomii, tedy upravuje pravidla jejich fungování a zavádí školné, a vůbec neřeší nárůst soukromých vysokých škol, které snižují nároky na studenty, a tím i prestiž dosaženého vysokoškolského vzdělání. Nakonec sepsali petici, v níž vyzvali vládu, aby nové zákony v této podobě nepřijímala. Ministr, místo aby se na mítink dostavil, nebo alespoň jeho náměstek Ivan Wilhelm, jako bývalý rektor Karlovy univerzity, a s protestujícími diskutoval, rektora Karlovy univerzity Václava Hampla označil ministr za iniciátora sociálních nepokojů a pozval si ho na ministerstvo. Akademický senát jednání ministra označil za hanebnost, protože takové chování zavání totalitními praktikami. Rektor je představitel samosprávné akademické obce. V pondělí 23. ledna 2012 se ministr Dobeš setkal s šéfy akademických senátů, ale opět k žádné dohodě o znění zákonů nedošlo. V úterý by se měl setkat s členy konference rektorů. Zařátost obou stran je ale tak velká, že nelze nějaký posun s největší pravděpodobností očekávat. I tyto skutečnosti ukazují na jeho nedostatečnou empatii a komunikační neschopnost, a to přesto, že pracoval původně jako vězeňský psycholog v Praze na Pankráci a později jako personalista u ABL. V autonomii vysokých škol ministerstvo prosazuje nový systém obsazování akademických rad, třetinu by totiž chtěl obsazovat sám ministr, a vysoké školy mají obavy hlavně z toho, že by se tam mohli dostat politici a podnikatelé, jejichž zájmy jsou zcela odlišné od zájmů studentů a pedagogů. Mohli by třeba rozprodávat majetek vysokých škol, který leží na lukrativních pozemcích v centru Prahy. Stejně se bojí snahy ministerstva snížit počty studentů v senátech. Školnému se studenti i profesori v principu nebrání, ale na návrhu, který předkládá ministerstvo, by podle nich nejspíš vydělaly jenom banky. Podle konference rektorů poplatky taky neposilují podfinancované školy, ale zalepují státní rozpočet. Půjčky na školné by měly být dostupné jen těm, kteří je potřebují, a ne pro všechny. Těch potřebných je zhruba 25 až 35 procent. Pokud by půjčky byly bezúročné, jak se o tom nyní hovoří, tak by si je brali i bohatí studenti, a ti si po pěti letech vyberou úroky a zbytek vrátí státu. A ještě se budou platit administrativní síly, které agendu budou prakticky provádět. Taky se neřeší, jak by to bylo se studenty, kteří absolvují, ale dostatečně nevydělávají, aby mohli půjčky splácet. Třeba ve Velké Británii za ně tyto půjčky zpětně zaplatí v takovém případě stát. Rovněž poplatky bank

by měly být naprosto transparentní a neměly by být skryté v úrocích. O ničem takovém současný návrh zatím nehovoří. Jde evidentně o nedomyšlený projekt. Jednou se Josefa Dobeše premiér Petr Nečas již pokusil odvolat, bylo to 11. dubna 2011, ale svůj post na základě jednání K12 z 19. dubna neopustil, postavil se za něj i Hrad. Bohužel ministr zatím prokázal jedinou schopnost a sice elokventnost. Praktické výsledky jeho ministerstva přes všechny jeho sliby ale ukazují opačným směrem a mohly by mít dva dlouhodobě negativní důsledky. Za prvé rozkládají naše školství v době, kdy hlavně na vysoké vzdělanosti bude záviset naše budoucnost, protože, pokud bude krize pokračovat, montovny aut nás neuživí. A za druhé, zradikalizované studentstvo je pro stabilitu země vždy velmi nebezpečné, protože studenti jsou nejvíce nezávislí a vědí, jak napsal George Orwell, že vypěstovat lidské plemeno, které si nebude přát svobodu, je třeba zrovna tak možné jako vypěstovat plemeno bezrohých krav.

Petr HARTMAN, moderátor

Myslí si Karel Hvížďala.